
Od Redakcji

Sztuka i Filozofia 37, 5

2010

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

■ Od Redakcji

Arnold Berleant znany jest w Polsce od dawna, jednak przede wszystkim dzięki książce *Prze-myśleć estetykę. Niepokorne eseje o estetyce i sztuce* wydanej przez Universitas w 2007 roku. Pisał wówczas:

[...] postrzegam estetykę jako dyscyplinę filozoficzną najbardziej przenikliwą, opiera się ona bowiem na doświadczeniu, które w mniejszym stopniu obarczone jest przyjętymi założeniami i aksjomatami niż tradycyjna ontologia czy metafizyka. Ponieważ filozofii nie wolno zatracić kontaktu ze swoim źródłem, leżącym w doświadczeniu percepcyjnym, estetyka stanowi najbardziej pierwotną dziedzinę filozofii.

W ciągu ostatnich lat prof. Berleant nie tylko kontynuował wędrówkę zakreśloną przed laty ścieżką rozwoju estetyki filozoficznej, lecz także znalazł kierunek, w którym prowadziła go przez wszystkie lata pracy – ku niezastępowalnej misji etycznej dla społeczności ludzi różnych kultur.

W artykule otwierającym pierwszą część prezentowanego numeru *Sztuki i Filozofii*, Arnold Berleant przedstawia retrospektywę całego procesu budowania swej ścieżki filozoficznej oraz rozpoznania i sformułowania jej kierunku. Prace kolejnych autorów rzucają światło na dokonania Berleanta z perspektywy europejskiej, azjatyckiej i amerykańskiej. Ostatnie dwa teksty są odzwierciedleniem polemiki dotyczącej założeń ontologicznych leżących u podstaw Berleantowskiej myśli i sytuują jego dokonania w perspektywie fenomenologicznej.

W części drugiej prezentujemy możliwości odniesienia głównych propozycji Berleanta do konkretnych problemów estetycznych. W odniesieniu historycznym – jak w teorii doświadczenia realizuje się Deweyowski program pragmatyczny. W odniesieniu krytycznym – jak Berleantowska teoria estetyki negatywnej może pomóc w dokonywaniu wartościowań życia codziennego, jego środowiska i sztuki. W ujęciu społecznym – jaką rolę powinna spełniać estetyka pojmowana jako zaangażowanie, w kształtowaniu relacji ludzi do siebie nawzajem oraz do wszystkich innych elementów życia, jako swoista ekologia życia społecznego.

Część ostatnia numeru obejmuje artykuły oddające proponowany przez Arnolda Berleanta projekt estetycznego zaangażowania w doświadczenie sztuki – kolejno, dzieła muzycznego, rzeźby i tańca.

Numer zamykamy recenzją najnowszej książki autorstwa Profesora – *Sensibility and Sense. The Aesthetic Transformation of the Human World* wydanej w 2010 roku nakładem Imprint Academic. Dołączyliśmy także sprawozdanie z kończącego jubileuszowy rok Chopinowski XVI Międzynarodowego Konkursu Pianistycznego im. Fryderyka Chopina w Warszawie. Naszym pragnieniem jest, by wszystkie kolejne wydania *Sztuki i Filozofii* w sposób bardziej zdecydowany oddawały uczestnictwo estetyki w bieżących wydarzeniach artystycznych.

Z tego miejsca chcielibyśmy wyrazić najserdeczniejsze podziękowania dla Arnolda Berleanta za jego bezpośrednie zaangażowanie w powstanie tego numeru – za udostępnienie najnowszych, niepublikowanych prac, za ułatwienie kontaktów z Autorami artykułów, a także za niesłabnącą zachętę do dalszej pracy.

Specjalne podziękowania składamy także Profesor Marze Miller, która zechciała udostępnić nam swoje prace malarskie zamieszczone w numerze.